

שיאריהת ישראל

דברי תורה וסיפורים מרבינו

הרה"ק רבי ישראל דוב בער מזוילעדניק וצוק"ל

יד"ל ע"י מוסדות 'שאריהת ישראל' וזוילעדניק בעיר קאראסטין אוקריינא

אור האמונה

פנינים מרבינו בעניני אמונה

בעקבתא דמשיחא, המלכות תתהפך למינות (סוטה מט:), 'מאן מלכי רבנן' (גיטין סב.), אפילו חכמת התורה וכו', ולא נשאר אלא פך אחד של שמן – חכמת האמונה, רזא דמהימנותא, שמע ישראל ה' אחד, נקודת האמונה שבכלל נשמות ישראל, בחינת שכינתא קדישא, ובהתכללותו בנושמותינו במקורם בשורש נשמת ישראל עלו במחשבה, על ידי זה יתוקנו כל הפגמים והנשמות הנידחים והאובדים, עד שימחה אבן הטועים, 'מחיתי כעב פשעיד' (ישעיה מד כב), ויתוקן כל טעותינו בהתכללות, ובשורש צדיק יסוד עולם, על עמוד אחד העולם עומד ומנו צדיק (זוהר ח"ב קטז.), בחינת קץ הימין שהוא עיקר ויסוד כל העולם, 'כל העולם לא נברא אלא בשביל זה' (יומא לה:), כן עכשיו יושפע לנו שפע הקדוש לברר ולתקן כל נפשותינו ורוחנינו מלגאו ומלבר.

אור הפרשה

דברי תורה מרבינו בתוספת ביאור בסוגריים מדובעות

אחר פרשת ויקהל הוא [פרשת] פקודי, [ויש לכאר את הקשר והדמיון בין הפרשיות], שהיינו שהקהיל [משה רבינו את] כל החסרונות שלהם ותיקנם, וזהו 'ויקהל פקודי', [כי 'פקודי' הוא מלשון חסרון, כמ"ש (במדבר לא מט) 'ולא נפקד ממנו איש', שלא נחסר מהם איש].

או יאמר [לכאר את הקשר בין פרשיות] 'ויקהל פקודי', [לפי ש] 'פקודי' הוא לשון חשבון, [והיינו] שהקהיל אותם ונתן בלבם שיהיו ממארי דחושבנא [-בעל חשבון ברוחניות, כמובא בזוהר הק' (ח"ב קעה)].

או יאמר 'ויקהל פקודי' שהקהיל אף אותן נשמות שפגמו מאוד, שאין פוקדים אותם למעלה מחמת גודל עוונותיהם, אזי 'פקודי' - ע"י הצדיק יפקדו אותם. או יאמר 'ויקהל פקודי', שהקהיל את הראשים [כי פקודי הוא מלשון פקידים וממונים] שאינם מתנהגים עם העם כראוי, כי הצדיק הגדול הוא מעלה את הצדיק הקטן עם אנשיו, וד"ל.

זמני כניסת ויציאת השבת

קאראסטין	אנטוורפן	לונדון	ניו יורק	בני ברק	ירושלים	
5:33	6:15	5:31	5:32	5:18	5:03	כניסת השבת
6:42	7:16	6:38	6:42	6:18	6:16	יציאת השבת
7:33	7:56	6:59	7:03	6:53	6:56	רבינו תם

אור ההלכה

פסקי הלכה קצרים בהלכות שבת

טוחן (ב)

הבא להכין סלט ירקות בשבת עליו לזיזר בדברים הבאים:

❧ לא יחתוך את החתיכות דק דק, אלא יחתוך חתיכות בינוניות, ואף זאת יעשה רק סמוך לסעודה.

❧ היתר זה הוא רק כאשר חותך את הירקות בסכין, אבל אסור להשתמש בכלי המיוחד לכך כגון מגרדת.

❧ כמו כן אסור לקלף ירקות בכלי המיוחד לכך, אלא יש לחתכם בסכין וסמוך לסעודה.

❧ מותר לערב שמן בסלט, ואין בזה משום איסור לישה כיון שאין הירקות קצוצים דק דק.

❧ מותר להוסיף מלח בסלט, ואין בזה משום מעבד כיון שרובו עשוי מירקות שאין דרך לכובשם, ועוד משום שנותנים בו גם שמן, והשמן מחליש את כל המלח.

❧ ברם אסור למלוח את הירקות בפני עצמם תחילה ולשהותם זמן מה ולסנן את הנוזלים היוצאים מהם, כיון שהוא שווה עד שיקבל כל המלח היטב (משנ"ב שכא סקי"ד).

פסקי ההלכות אינם אלא לעורר את לב המעיין

אור ההתקשרות

פנינים מרכיבו במעלות ההתקשרות לצדיקים

ידוע מאמר הגמרא (גיטין נו.) בן כלבא שבוע, שכל הנכנס לכיתו כשהוא רעב ככלב – יוצא כשהוא שבע. לכאורה היה צריך לכתוב בן שבוע כלבא, ועוד מהו הלשון 'כשהוא רעב', ועוד דיוקים הרבה בזה. והפירוש הוא, דהנה ידוע [ראה: מאוד עינים פר' יתרו ד"ה א"י בשעה שהקדימו] שהצדיק צריך להשפיל את עצמו בהמיצר והרוחק של ישראל, ובכחינתם [ברוחניות ובגשמיות]. וזהו פירוש (שם נו:) 'כל המיצר לישראל', פירוש שהוא מיצר לעצמו בשביל ישראל – אז 'נעשה ראש', אז יכול להיות ראש ומנהיג הדור.

וזה ידוע שהמון עם מכונים בשם 'כלבא' לפעמים, כאשר כתוב בתיקונים (תיקון ו כב.) 'צווחין ככלבי הב' וכו', וזהו (סנהדרין צז.) 'פני הדור כפני הכלב', אימתי יכול להיות 'פני הדור', פירוש מנהיג הדור – 'כפני הכלב', שהוא משפיל את עצמו במקום הכלבא, פירוש בכחינתם.

ועל דרך זה אפשר לפרש כאן, 'בן' פירוש הצדיק שהוא נקרא בשם בן, 'כלבא' כשהוא משפיל עצמו במקום הכלבא, אז 'שבוע', ויכול להשביע אותם ברוחניות ובגשמיות. וזהו שכל הנכנס לביתו כשהוא רעב, פירוש הצדיק שמרגיש רעבונם וחסרונם ומשפיל את עצמו בעבורם, אז יוצא כשהוא שבע, יכול להשביע את העולם, ויכול להעלות גם את העולם ביציאתו, וד"ל.

יומא דהילולא

ב' אדר ב' – הרה"ק ר' ארון אריה לייב בהרה"ק ר' מאיר הגדול מפרימישלאן זצ"ל
הרה"ק ר' ישראל בהרה"ק ר' אברהם מרדכי מגור (בית ישראל) זצ"ל

ג' אדר ב' – הגאון ר' מרדכי יפה ב"ר אברהם בעל ה"לבושים" זצ"ל
הרה"ק ר' שמואל זאנוויל מסטרטין בהרה"ק ר' יהודה צבי זצ"ל

ד' אדר ב' – הרה"ק ר' אריה לייב שרה"ס ב"ר יוסף זצ"ל

ה' אדר ב' – הרה"ק ר' יוסף בהרה"ק ר' שבתי מראשקוב (תלמיד רבי פנחס מקוריין) זצ"ל
הרה"ק ר' זאב וואלף מטשארני-אוסטראה ב"ר נפתלי צבי זצ"ל
הרה"ק ר' ישעיה מושקט מפראגא ב"ר יעקב משה (תלמיד המגיד מקאזניץ) זצ"ל
הרה"ק ר' מרדכי שלמה מבויאן בהרה"ק ר' יצחק זצ"ל

ו' אדר ב' – הרה"ק ר' דוד מאוסטראה ב"ר מרדכי טעביל (תלמיד הבעש"ט) זצ"ל

ז' אדר ב' – גולד גפטר משה רבינו בן עמרם ויוכבד ע"ה
הרה"ק ר' יצחק אייזיק מקאליב ב"ר משה יחזקאל זצ"ל
הרה"ק ר' אלתר יחזקאל אליהו מדז'יקוב הי"ד בהרה"ק ר' יהושע זצ"ל
הרה"ק ר' יעקב ישכר בער בהרה"ק ר' חיים מרדכי מנברונא זצ"ל

ח' אדר ב' – הרה"ק ר' גרשון מלוצק (תלמיד הבעש"ט) זצ"ל
הרה"ק ר' אהרן מנחם מגדל בהרה"ק ר' שלמה יהושע דוד מראדזימין זצ"ל

אור הצדיקים

א מעשה פאר מלכה מלכה

בקלף. ונסע ממקום זה למרחוק, ועסק גם שם במלמדות עד שהיה בן תשע עשרה שנה, עד שהתחילו לשדך אותו בת זוגו. וממקום שהוא עסק שם במלמדות, רחוק כמו חמשה פרסאות, היה דר איש עשיר בכפר. והאיש היה דרכו לבוא לפרקים אצל בעה"ב שהוא עסק במלמדות. ונשא המלמד חן בעיני העשיר מאוד, עד שאהבו כאב את הבן.

ולהעשיר הייתה בת נערה בתולה, ורצה מאוד לזווגה עם המלמד, כי מאוד נשא חן בעיניו. עד שנגמר הדבר, וכתבו תנאים למז"ט, והגבילו זמן החתונה. וכשבא זמן החתונה נסעו הבעה"ב והמלמד אל העשיר הנ"ל, וכשבאו לקח אותם העשיר בכבוד לביתו, עד שהיה החופה במז"ט. וכשעמד החתן תחת החופה, נזכר מציווי הרב הקדוש ר' מיכל, שלא יקדש את הכלה כי אם שיהיה תחת החופה רב או מורה צדק, ויראה מה שכתוב בקלף.

אמר למחותנו: "ידידי מחותני, החופה אי אפשר להיות היום". וסיפר לו הציווי מהרב, שהצריך להיות רב תחת החופה, והגבילו החופה ליום המחר. ותיכף שלח מחותנו מרכבה לעיר הסמוכה לכפר, אחר הרב. ולמחר בא הרב, ועשו החופה כנהוג. וקודם שקידש הכלה, לקח החתן את הקלף מתחת מלבושיו, ונתן לרב שיקרא מה שכתוב בו. וראה הרב שלא נכתב, כי אם שש תיבות הללו, היינו: "איך יכול ליקח אח את אחותו"...

וכראות הרב את זה, נבהלו רעיוניו ועמד כמשתומם, ולא הבין כוונת הכתב. והראה לחתן, והחתן כשקרא את הקלף נתמלא שמחה, והתחיל לספק בידיו, ורץ מהחופה להבית. ונבהלו כל העומדים שם, והמחותן נבהל מאוד, כי בדעתו היה שאולי שגעון אחז לחתן. ושאל אותו הרב: "בקשתי שתגלה לי מהו שמחתך מקריאת התיבות הללו". וסיפר לו החתן המעשה מהחל עד כלה, ואמר לרב, ששמחתו היא, כי דעתו שברור הוא שהרב הקדוש ראה ברוח קדשו, שהמחותן הוא אבי, והכלה היא אחותי".

ואחר כך דרש וחקר הרב מהמחותן מאיזה עיר הוא, וסיפר לו איך שברח מהשר. ושאל אותו הרב: "וכי הציל כל בני ביתו?", אמר לו: "רק ילד קטן שכחתי שם". אמר לו הרב: "כמה שנים הוא מזמן הבריחה?", אמר שהזמן תשעה עשר שנה. אמר החתן: "גם ימי חיי הם גם כן תשע עשרה שנה, ואני הוא בנך הילד הנימול ששכחת, והכלה היא אחותי". ואמר לו כל הסימנים שם הדוכס ושם השער מהחצר. ונתוודע שהמחותן הוא אביו, ונפלו זה על זה בבכיות רבות. ואחר כך גדלה השמחה בכפלי כפליים משמחת החתונה.

בדעתו 'אם כן שאני מזרע היהודים, רצוני גם כן להיות יהודי כמו אבי ואמי', וחשב מחשבות איך לברוח לעיר בין היהודים.

פעם אחת נסעו הדוכס ואשתו מביתם, וידע הנער שיבואו לביתם אחר כמה ימים. ותיכף אחר נסיעתם ברח לנפשו, עד שבא לעיר בין היהודים, וסיפר להם המעשה. ותיכף חלצו ממנו בגדי שעטנז, ולבשו אותו בגדי יהודי וטלית קטן, ונתעכב שם כמו שנה, ולמד א"ב וסדר התפלה. ואחר כך נשלח משם לעיר אחרת, כי יראו פן יתוודע הדבר, ושם למד חומש עד לימוד התלמוד, ונעשה בר מצוה. ואחר כך נסע משם לשיבה, ונעשה שם למדן בגפ"ת. ומשם לקח אותו איש הדר במלון ללמד עם בניו, ועסק במלמדות כמה זמנים.

והבעה"ב אשר עסק אצלו בעסק המלמדות היה מחסידו ר' מיכל מזלאטשוב. פעם אחת נסע

החתן כשקרא את הקלף נתמלא שמחה והתחיל לספק בידיו

הבעה"ב שלו לרבו ואמר להנער: "הנה אני נוסע כעת מחר לרבי לזלאטשוב, אם רצונך לנסוע עמי אקח אותך". אמר: "ולמה לא יהיה רצוני בזה? אדרבא, אפשר שהרב הקדוש יגלה לי מקום אבי ואמי". ולמחרתו נסעו שניהם לזלאטשוב, ונכנס הבעה"ב במחיצת קדשו, ואחריו נכנס המלמד וסיפר לרבי כל הנעשה עמו, ואיך שהוא אינו ידוע מאביו ואמו איה מקום תחנתם.

ולא השיב לו הרב על זה, רק לקח חתיכת קלף, וכתב על הקלף כמה תיבות, ותפר הקלף בתוך חתיכת עור. וציוה למלמד שילבש את הקלף תחת בגדיו, והקלף יהיה כן תפור לא יפתח עד אם יהיה אצלו החתונה. וכשיעמוד תחת החופה, יהיה רב או מורה צדק אשר יפתח את תפירת העור, ויקרא מה שכתוב בקלף, ואחר כך יכול לקדש את הכלה כדת.

ואחר כך נסע לביתו ועסק במלמדות, והעור אשר תפור בו הקלף לבש מתחת בגדיו כאשר ציווה, ולא פתח ולא ידע כלל מה שכתוב

בזמנו של הרב הקדוש המגיד רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב, היה איש אחד שדר באכסניה בכפר אצל שר אחד משרי פולין. האיש צבר חוב גדול מאוד לשר, ולא היה ביכולתו לשלמו. תפס השר את האיש ואשתו ובניו והשליכם למאסר עם עבודת פרך, לטחון שם בריחיים.

והנה האיש ובני ביתו ישבו במאסר ימים רבים, עד שבא עת שאשתו ילדה בן זכר בבית הכלא. ובאו אנשים חשובים לשר, והפצירו בו שיתן חירות ורשות לשוכר ואשתו ובניו ביום השמיני למול את בנו. ונתן להם רשות ויצאו מבית הסוהר, והשר העמיד שומרים אצלם שלא יברחו, ונתאספו עשרה אנשים מהסביבה, ומלו את הילד, ועשו סעודת ברית מילה, ובא גם כן השומר מהחצר על הסעודה, ושתי י"ש הרבה עם השומר, עד שהטיב לבו ביין.

או אז אמר לקרואים: "הנה, יש לי שלשה סוסים טובים, אשר הם קלים במרוצתם כמו הצביים. ואם תשלמו לי, אז אגנוב אותו ואת אשתו ובניו, ואוליכם לעיר הרחוק מכאן עשר פרסה בלילה הזה". כי היו ימי החורף, אשר הדרך חלקה בתכלית והלילה ארוכה מאד. והסכימו כולם לזה, ונתנו לשומר כמה רובל כסף, וגנב את האיש ובניו ביתו, וברחו בתחילת הלילה. והשומרים היו כולם שיכורים מריבוי שתיית הי"ש, ונרדמו ולא ידעו מזה כלל.

והנה, בזמן קצר נסעו ג' פרסאות מהחצר, ונזכרו ששכחו את הילד הנימול. ובכו בכייה רבה, והיה בדעתם לחזור. ולא רצה הערל, כי היה ירא לנפשו כי יתוודע השר שגנבם. ונסע עד שבאו בסוף הלילה להעיר, והערל חזר לדרכו. והנה בחצי הלילה כאשר פג הי"ש מהשומרים, קמו משינתם וראו שברח היהודי ובניו ביתו. ותיכף הלכו וסיפרו לשר. ושלח השר סוסים ורודפים בכל הדרכים ולא השיגם.

ואמרו לשר: "הילד הקטן נשאר בחצר". ולקח השר את הילד, ונתן אותו למינקת ערלית, והיה בדעתו שהוא יהיה לו לעבד לעולם. והיה שם איזה דוכס חשוב, ששמועה זו גונבה לאוזנו, והוא היה חשוך בנים, ולכן ביקש מהשר שיתן לו את הילד והוא יגדל אותו על ברכו, ויהיה לו לבן. ונתן אותו השר, ונגדל אצלו הילד עד בן שמונה שנים, וקרא לדוכס ואשתו אב ואם. וכשהיה בן שמונה שנים, חנכו לעסוק במרעה הצאן.

פעם אחת היה בשדה עם הצאן, ונפלה קטטה בין הרועים. אמרו לו: "אל תדמה בנפשך שאתה מיוחס בן דוכס. באמת אתה לא מבני עמנו, כי יהודי אתה". וסיפרו לו המעשה, ולא האמין לדבריהם. ואמרו לו: "אם אין אתה מאמין לדברינו, הא לך אות. ראה שאתה נימול, ואנו ערלים". וראה שכן הוא כדבריהם, וחשב

אור הישועות

סיפורי ישועות ומופתים מרכינינו

❖ 'דער וואס וועט נאר אנכאפן מיין קלאמקע וועט געהאלפן ווערן' ❖

[מי שרק יגע בידית דלתי יוושען]

שמע חיים את דברי רבינו, וחזר בשמחה ובטוב לבב לביתו שבאוריטש. כחלוף שבועיים ימים הגיע לאוריטש הרופא המהולל מסטעפין. כמובן שחיים דנן אץ רץ אליו, וקיבל ממנו תרופות מיוחדות אשר בעז"ה הועילו, וראייתו החלה לשוב אליו אט אט.

כשראה חיים שהוא הולך ומתרפא חזר אל הרופא ושאלו כמה מעות צריך הוא לשלם עבור הטיפול המוצלח, נקב הרופא בסכום מעות מועט. כמובן שחיים שילם את הפרוטות בשמחה, ואף הוסיף והעמיד משקה לכבודו של הרופא שהביא לו מזור וישועה.

כעבור כמה רגעים נכנס האב, ר' שמואל, ופיו מלא תודות ותשבחות לרופא שהציל את מאור עיניו של בנו. ואז סיפר להם הרופא, שלאחרונה בא אליו בחלום יהודי זקן הדור פנים אשר ציוה עליו בתקיפות שעליו לנסוע לאוריטש, אבל הרופא לא שת לבו לכך, וניחם את עצמו כי החלומות שוא ידברון, אבל בהשנות

תפילה בבית הכנסת בקאראסטין

החלום פעמיים ושלוש נוכח לראות כי יש דברים בכך, עד שנאלץ לרתום את עגלתו ולצאת אוריטשה, וזו הסיבה היחידה שבגללה אני כאן כעת.

נדהמו השומעים מנפלאותיו של רבינו, וסיפרו אף הם את השתלשלות המעשה דברים כהויתם, ודברי רבינו שהרופא יבוא אליהם לאוריטש. כמובן שהרופא, מאותו יום ואילך נדבק ונתקשר אל רבינו הק' זי"ע, והחל לנסוע אליו בכל עת מצוא.

בעיר אווריטש התגורר אברך בשם ר' חיים ב"ר שמואל, שבבחרותו, עקב גזירת הגיוס לצבא, שפך חול לתוך עיניו ועשה פעולות שונות כדי לסמאם, ובכך רצה להיפטר מגזירת הגיוס, ואכן, בהגיע תורו להתייצב לצבא, פטרוהו מחמת שלא היה יכול לראות בעיניו כלל.

לאחר שנפטר מעול הגיוס החל חיים לעשות פעולות ולהשתמש במשחות שונות שיביאו מזור ותרופה למאור עיניו, אבל כל פעולותיו עלו בתוהו. החליט ר' חיים לנסוע אל רבינו לבקש ממנו רפואה למכתו.

כשנכנס אל הקודש

פנימה ושטח בפני רבינו את מצוקתו, יעץ לו רבינו שיסע אל רופא העיניים היהודי אשר דר בעיר סטעפין, ושם תצמח ישועתו בעז"ה.

חזר חיים לביתו וסיפר לאביו את דברי רבינו, אבל האב היה עני מרוד ולא היו לו די מעות לממן את הנסיעה לסטעפין, ולכן אמר לבנו שיסע שוב אל רבינו ויבקש ממנו עצה אחרת שיהיה אפשר לקיימה גם באמצעים הדלים העומדים לרשותם.

שמע הבן לדברי אביו ונסע לוילעדניק. כשהגיע לביתו נאווה קודש של רבינו והתקבל בברכה, שפך את מרור לבו בפני רבינו, ואמר לו את דברי אביו שאין לו כסף להוצאות הנסיעה לסטעפין.

אמר לו רבינו: אם כן, אם אין ביכולתך לנסוע אל הרופא, אזי תאלץ להמתין בביתך עד שהרופא מסטעפין יבוא אליך. וזה יקרה בעזרת ה' בקרוב ממש...

מי שיש כאמתחתו דברי תורה, סיפורים או עובדות מרכינינו הק', נשמח אם ישלחם אלינו y0527173945@gmail.com